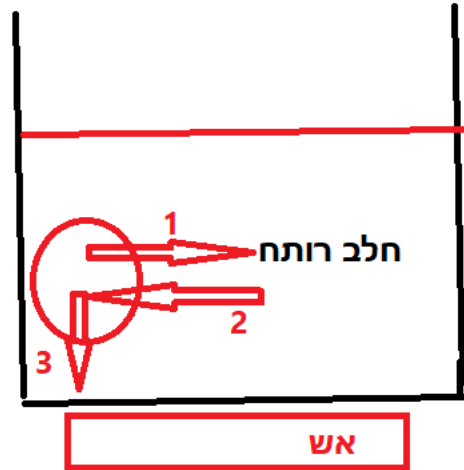

סימן צב - א: בשר שנפל לתוך יורה של חלב

1. טעם הבשר נפלט לחלב מיד. מועיל טעימת גוי כיון שזה מין (טעם בשר) בשאינו מינו (לתוך חלב)
2. טעם החלב נבלע בבשר מיד ואוסר אותו כי החתיכה קטנה (כזית)
3. האם טעם החלב שנבלע בבשר ב 2, יוצא מיד כחלב נבלה לחלב?
נ"מ: אם החלב האסור יוצא מיד לחלב הכשר לא מועילה טעימת גוי כיון שזה תערובת מין במינו (חלב אסור בחלב התר). ואם לא יוצא מיד אלא לאחר זמן ונוציא החתיכה לפני שהחתיכה תפלוט את החלב שבלעה מועיל שהגוי יטעם את החלב

רותח = מעלה בועות
נח מרתיחתו = אינו מעלה כועות אבל עדיין חם יד סולדת בו

מחלוקת רבינו שמואל ור"ת

חולין קח. איתמר, כזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב, אמר רב: בשר אסור וחלב מותר... חלב אמאי מותר? חלב נבלה הוא! ... והכא במאי עסקינן, כגון שנפל לתוך יורה רותחת, דמבלע בלע, מפלט לא פלט; סוף סוף כי ניח הדר פליט! כשקדם וסילקו.

רש"י: חלב אמאי מותר - הרי חלב מעט שנבלע בבשר נעשה נבלה שהרי נאסר, וכשחזר ונפלט בשאר החלב הוה ליה מין במינו חלב אסור בחלב התר, **ורב אית ליה מין במינו לא בטיל.**

והכא במאי עסקינן - כגון שנפל אותו זית לתוך יורה רותחת, דמה שבולע אינו פולט שכל זמן שאינו נח מרתיחתו אינו פולט. כשקדם וסילקו - לאותו זית קודם שתנוח.

תוספות: שנפל לתוך יורה רותחת דמבלע בלע מפלט לא פלט - תימה דדבר הנראה לעינים הוא דפליט, דכשנותנין ירק בקדרה רותחת משתנה מראית המים מן הירק, וכן בשר שומן נימוח לתוכה ונראה השמנונית על הרוטב. ופ"י רבינו שמואל דהא דקאמר מפלט לא פליט, היינו עד שיהא שבע מבלעו, אבל לאחר שבע חוזר ופולט, וכן פירש הרב רבינו שמעיה, סוף סוף כי ניח הדר פליט היינו כי ניח מבליעתו. ומשני שקדם וסילקו קודם שגמר בליעתו. ואותן כלים וקערות האסורות כשמגעילים אותם בתוך יורה גדולה ומניחין אותן מבפנים כשהמים רותחין, היה מצריך רבינו שמואל להניחם שעה גדולה עד כדי שיהא להם שהות לגמור בליעה ולחזור ולפלוט אח"כ, ודבר תימה הוא, דמי בקי לידע שיעור זה.

ואומר ר"ת דהא דקאמר הכא מבלע בלע מפלט לא פליט, היינו לא פליט מה שבלע עכשיו, אבל מה שהיה בלוע מקודם פליט ...

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה ח: בשר שנפל לתוך החלב, או חלב שנפל לתוך הבשר ונתבשל עמו, שיעורו בנותן טעם, כיצד **חתיכה של בשר שנפלה לקדרה רותחת של חלב**, טועם הנכרי את הקדרה אם אמר שיש בה טעם בשר אסורה, ואם לאו מותרת, ואותה חתיכה אסורה, במה דברים אמורים שקדם והוציא את החתיכה קודם שתפלוט חלב שבלעה, **אבל אם לא סלק** משערים אותה בששים, מפני שהחלב שנבלע בה ונאסר יצא ונתערב עם שאר החלב.

להלכה

טור סימן צב: כזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב רותחת, ויש בחלב ששים כנגד הבשר, אם קדם וסילק הבשר קודם שתנוח היורה מרתיחה, הבשר אסור והחלב מותר, אבל אם אין בחלב ששים לבטל הבשר או אפילו יש בו ששים ולא קדם וסלקו קודם שתנוח היורה מרתיחה, גם החלב אסור לרש"י דמין במינו במשהו, אבל לר"ת דמין במינו בס' אפי' לא קדם וסילק, כיון שיש בו ס' מותר.

ב"י: ומ"ש רבינו דלרבינו תם דמין במינו בששים אפילו לא קדם וסילק כיון שיש בו ששים מותר, יתבאר בסימן צ"ח שהפוסקים הסכימו לדעת רבינו תם ז"ל דמין במינו בטל בששים.

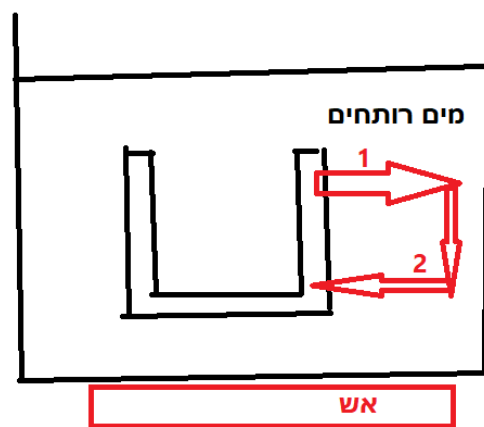
סימן צב סעיף א: כזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב רותח, טועם העובד כוכבים הקדירה, אם אמר שיש בה טעם בשר, אסורה. ואם לאו, מותרת, אפילו בפחות מששים, ואותה חתיכה אסורה. במה דברים אמורים, כשקדם והוציא החתיכה קודם שתפלוט חלב שבלעה, דהיינו קודם שתנוח היורה מרתיחה, אבל אם לא הספיק לסלקו עד שיוכל לפלוט החלב שבלעה, אף על פי שטעמו עובד כוכבים ואין בו טעם כלל, אסור, אא"כ יש בו ס'. הגה: וע"ל סימן צ"ח דאין אנו נוהגין לסמוך אטעימת עובד כוכבים, ובעינין ס' בכל ענין.

פרי חדש סימן צב סעיף א
[ב] במה דברים אמורים בשקדם כו'. ... אלא שאני תמה דהיכי מקילינן וסגי לן בהכי דאכתי ניחוש דילמא בלע ופלט חלב הרבה כמה פעמים דאיכא שיעורא טובא טפי מכזית בשר, ועוד דכי משערינן לא הוה לן לשעורי אלא החלב המותר לא כל החלב שהרי מעורב בתוכו

החלב שנעשה נבלה. ושמא יש לומר דלא דייקינן כולי האי במין במינו דמדאורייתא ברובא בטיל, אי נמי פליטה קמייתא קמא קמא בטיל וכיון שנתבטלה בראשונה שוב אינו חוזר וניעור, ... ותירוץ קמא עיקר.

ז"צ ב: הגה. גם אנחנו במדינתנו אין סומכין אטעימת קפילא ולא שמענו מימינו שהורו כן, אלא דוקא בעינין ס'.

והרב עובדיה זצ"ל (יביע אומר חלק ח סימן י) פסק דיש לסמוך על טעימת הנוכרי באיסור דרבנן, ואפי' באיסור דאורייתא בהפסד מרובה, או אם יש עוד סניף להקל.

מבלע בלע מפלט לא פלט: ר"ת מה שבלוע אינו פולט כל עוד ורותח, אבל מה שבלע פולט מיד לכן:

האיסור הבלוע בכלי נפלט מיד חץ 1

שאלה: האם המים שבלועים את האיסור שנפלט מהכלי אינם נבלעים בכלי כל עוד והמים רותחים. לכאורה כן ואם כן אין צורך במים 60 נגד הכלי?

תוספות מסכת חולין דף קח עמוד ב

שנפל לתוך יורה רותחת דמבלע בלע מפלט לא פלט - תימה דדבר הנראה לעינים הוא דפליט דכשנותנין ירק בקדרה רותחת משתנה מראית המים מן הירק ואותן כלים וקערות האסורות כשמגעילים אותם בתוך יורה גדולה ומניחין אותן מבפנים כשהמים רותחין ... ואומר ר"ת דהא דקאמר הכא מבלע בלע מפלט לא פליט היינו לא פליט מה שבלע עכשיו אבל מה שהיה בלוע מקודם פליט ואין להתיר מטעם זה להגעיל כלי שהוא בן יומו כשאין במים ששים לבטל האיסור ולהניחן בפנים כשהן רותחין משום דמים מבלע בלעי האיסור שבכלי ולא פלטי דבמים שהן צלולים לא שייך לומר בליעה דלא בלעי אלא שמתערב בהן האיסור ... לכך נראה דאין להגעיל כלי בן יומו כשאין במים ס' לבטל. והגעלה דמדין דלא אסרה תורה אלא בן יומו לא הגעילו אלא כלים קטנים בתוך הגדולים שהיה במים ששים לבטל האיסור. ובערב פסח קודם ארבע שעות מותר להגעיל כלי של חמץ אף על פי שאין במים ס' דאיכא ג' נותני טעם של היתר החמץ נ"ט בכלי והכלי נ"ט במים והמים חוזרין ונבלעין בכלי ועדיין הוא היתר שהוא קודם הפסח.

לר"ת המים שנאסרים חוזרים ונבלעים בכלי ואוסרים אותו בחזרה . חץ 2. לכן בכלי בן יומו חשוב שיהיה פי 60 במים נגד הכלי.

הכשרה לפסח: לפני שעה חמישית: היתר. גם בן יומו מותר להגעיל אף שאין 60 משום נט בר נט.